

อ่างทองโมเดล

การผลิตข้าวโพดฝักสด สร้างรายได้สูง

โครงการ 76 จังหวัด 76 โมเดล
การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง

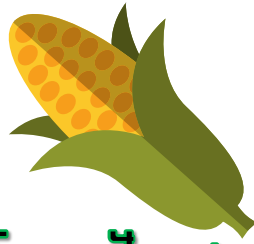
คู่มือ
การปฏิบัติ

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5
กรมวิชาการเกษตร

ดาวน์โหลดคู่มือการปฏิบัติ

อ่างทองโมเดล

การผลิตข้าวโพดฝักสด สร้างรายได้สูง

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5
กรมวิชาการเกษตร

คำนำ

เอกสารคู่มือการปฏิบัติคำแนะนำ “อ่างทองโมเดล การผลิตข้าวโพดฝักสดสร้างรายได้สูง” จัดทำขึ้นภายใต้โครงการ 76 จังหวัด 76 โมเดล การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง เพื่อให้เกษตรกรและผู้สนใจใช้เป็นคู่มือและแนวทางในการผลิตข้าวโพดฝักสดในพื้นที่จังหวัดอ่างทองและพื้นที่ใกล้เคียงได้นำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างเหมาะสม เพื่อสร้างรายได้ ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารเล่มนี้จะมีประโยชน์ต่อ นักวิชาการ เจ้าหน้าที่เกษตรกร และบุคคล ผู้สนใจทั่วไป สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติและปรับให้เกิดประโยชน์เพื่อพัฒนาการผลิตข้าวโพดฝักสด ให้มั่นคงและยั่งยืนต่อไป

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5
พศจิกายน 2566

สารบัญ

ข้อมูลเกษตรกร	1
เทคโนโลยีการผลิตข้าวโพดฝักสด	4
เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำไปใช้	
• เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร	6
• เทคโนโลยีของเกษตรกร	9
ผลผลิต ต้นทุน รายได้ รายได้สุทธิ (บาท/ไร่/ปี)	10
การยอมรับและความพึงพอใจเทคโนโลยีของ กรมวิชาการเกษตร	11
คำแนะนำ	11

ข้อมูล เกษตรกร

ข้อมูลส่วนตัว

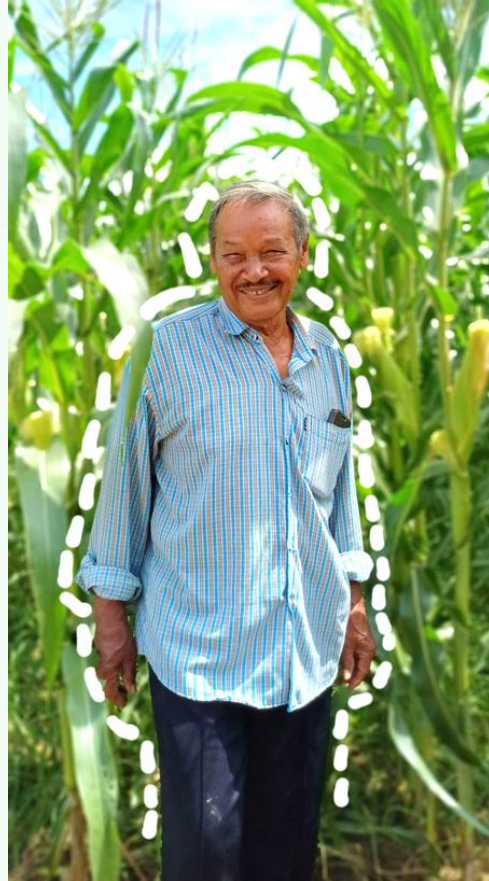
ชื่อ - สกุล : นายสงว งามนนท์
ชื่อเล่น : สงตี่
อายุ : 76 ปี
สัญชาติ : ไทย เชื้อชาติ : ไทย
ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 16 หมู่ 7
ตำบลไชโย อำเภอไชโย
จังหวัดอ่างทอง

ข้อมูลการติดต่อ

โทร : 089-540-7080
ที่อยู่ : บ้านเลขที่ 16 หมู่ 7
ตำบลไชโย อำเภอไชโย
จังหวัดอ่างทอง
ID Line : สงว งามนนท์

ชนิดพืช

ข้าวโพดฝักสด

คู่มือการปฏิบัติอ่างทองโมเดลการผลิตข้าวโพดฝักสดรายได้สูง

1

ข้อมูลพื้นที่

พิกัดแปลง : 47P X=653807
Y=1626244

ชนิดดิน : ชัยนาท
เนื้อดินบน : เหนียวปนทรายแป้ง
หรือดินเหนียว
เนื้อดินล่าง : ดินเหนียว

pH (1:1)	Total N (%)	EC (1:5) Ds/m at 25 °C	อินทรีย์วัตถุ (%)	ฟอสฟอรัสที่เป็นประโยชน์ (ppm)	โพแทสเซียมที่แลกเปลี่ยนได้ (ppm)
6.69	0.07	0.16	1.14	54.00	118.00

ดินบนเนื้อดินเป็นดินเหนียวปนทรายแป้งหรือดินเหนียว สีส้มของสีน้ำตาลปนเทาเข้มกับสีเทาเข้ม มีจุดประสีน้ำตาลปนเหลืองเข้ม ปฏิกริยาดีเป็นกรดเล็กน้อยถึงด่างปานกลาง (pH 6.5–8.0) ในฤดูแล้งหน้าดินจะแตกแหว่ง ดินล่างเนื้อดีเป็นดินเหนียวสีส้มของสีเทาเข้มกับสีน้ำตาลปนเหลืองเข้มถึงสีเทา ปฏิกริยาดีเป็นด่างปานกลาง (pH 8.0)

(ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน)

2

คู่มือการปฏิบัติอย่างทองโมเดลการผลิตข้าวโพดฝักสดรายได้สูง

แผนการผลิต

วัน	1-30	1-31	1-31	1-29	1-31	1-30	1-31	1-30	1-31	1-31	1-30	1-31
เดือน	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.
รุ่นปลูก	รุ่นที่ 1		รุ่นที่ 2		รุ่นที่ 3		รุ่นที่ 4		รุ่นที่ 5			

หมายเหตุ : ปลูกตลอดทั้งปี รวม 5 รุ่น

ช่วงฤดูหนาว
เก็บผลผลิตที่อายุ
ไม่เกิน 65 วัน

**ช่วงฤดูร้อนและ
ฤดูฝน**
เก็บผลผลิตที่อายุ
ไม่เกิน 60 วัน

คู่มือการปฏิบัติอย่างทองโมเดลการผลิตข้าวโพดฝักสดรายได้สูง

เทคโนโลยีการผลิตข้าวโพดฝักสด

การเตรียมดิน

ไถดินและตากดิน 7-10 วัน แล้วทำการไถดินร่วนอีก 1-2 ครั้ง ใส่ขี้หมูแห้ง อัตรา 25 กก./ไร่ ปรับระดับดินให้สม่ำเสมอและชักร่องปลูก

การเตรียมเมล็ดพันธุ์และการปลูก

- คลุกเมล็ดพันธุ์ด้วยปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-วัน อัตรา 500 กรัม/เมล็ด 3 กก.
- หยอด 2-3 เมล็ด/หลุม
- ปลูกแบบแถวเดี่ยว ใช้ระยะปลูก 75x25 ซม.
- ประมาณอายุ 10-15 วัน ก่อนแยกเมล็ดหลุมละ 1-2 ต้น

การใส่ปุ๋ย

ครั้งที่ 1 ใส่ปุ๋ยเคมีในช่วงเตรียมดิน

ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 อัตรา 18.5 กก./ไร่

ปุ๋ยเคมีสูตร 18-46-0 อัตรา 10 กก./ไร่

ปุ๋ยเคมีสูตร 0-0-60 อัตรา 15 กก./ไร่

ครั้งที่ 2 เมื่อข้าวโพดอายุ 18 วัน

ปุ๋ยเคมีสูตร 46-0-0 อัตรา 18.5 กก./ไร่

พ่นปุ๋ยน้ำหมักผลไม้ ทุกๆ 5-7 วัน (อัตรา 20 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร)

4

คู่มือการปฏิบัติอย่างทอของโมเดลการผลิตข้าวโพดฝักสดรายได้สูง

การให้น้ำ

- ❖ ให้น้ำตามร่องทันทีหลังปลูกโดยให้น้ำสูงถึงระดับเศษ 3 ส่วน 4 ของความลึกร่องเพื่อให้ข้าวโพดงอกสม่ำเสมอ
- ❖ หลังจากนั้นข้าวโพดอายุ 18 วัน วางสายน้ำหยด และให้น้ำทุก 5-7 วัน/ครั้ง

การป้องกันและกำจัดวัชพืช

- ❖ พ่นกำจัดวัชพืชหลังปลูก 10-12 วัน ใช้สารทราซีนอัตรา 140 กรัม ผสมน้ำ 20 ลิตร

โรค-แมลงศัตรูพืช

โรคน้ำค้ำง เกิดจากเชื้อรา

ป้องกันกำจัดโดยการคลุกเมล็ดพันธุ์ก่อนปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช เมทาแลกซิล (35% อีเอส) อัตรา 7 มล./เมล็ด 1 กก. และถอนต้นข้าวโพดที่แสดงอาการเป็นโรคเผาทำลายทันที

หนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด

สำรวจการระบาดหากพบเข้าทำลาย ฉีดพ่นด้วยอิมามิเมกติน เบนโซเอท (1.92% อีซี) อัตรา 20 มล. ต่อน้ำ 20 ลิตร (กลุ่ม 6)

คู่มือการปฏิบัติอย่างทองโมเดลการผลิตข้าวโพดฝักสดรายได้สูง

เทคโนโลยี/นวัตกรรมที่นำไปใช้

เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร

การใช้ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-วัน

1. ลดการใช้ปุ๋ยเคมีอย่างน้อย 25 %
2. ช่วยเพิ่มปริมาณรากอย่างน้อย 20 %
3. ช่วยเพิ่มผลผลิตพืชอย่างน้อย 10 %
4. ทำให้ต้นพืชแข็งแรงเพิ่มประสิทธิภาพในการดูดปุ๋ย
ต้านทานโรคและแมลงศัตรูพืช

วิธีการใช้ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-วัน ในข้าวโพด

คลุกเมล็ดก่อนปลูก โดยใช้ปุ๋ยชีวภาพพีจีพีอาร์-วัน
จำนวน 1 ถุง ใส่น้ำสะอาดผสมให้ขึ้นเหนียว ใส่มะนาว
จากนั้นคลุกเคล้าจนเนื้อปุ๋ยสีดำเคลือบติดผิวเมล็ด แล้วจึง
นำไปปลูก

6

คู่มือการปฏิบัติอย่างทงโมเดลการผลิตข้าวโพดฝักสดรายได้สูง

การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

ตัวอย่าง การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน

pH (1:1)	Total N (%)	EC (1:5) Ds/m at 25 °C	อินทรียวัตถุ (%)	ฟอสฟอรัสที่ เป็นประโยชน์ (ppm)	โพแทสเซียม ที่แลกเปลี่ยนได้ (ppm)	อัตราปุ๋ยที่ แนะนำ (N-P ₂ O ₅ -K ₂ O)
6.69	0.07	0.16	1.14	54.00	118.00	37-10-15

แมลงศัตรูพืช

การควบคุมหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด

ตามคำแนะนำของสำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช ดังนี้

1. ทำลายกลุ่มไข่ หรือทำลายตัวหนอนเมื่อพบ

2. คลุกเมล็ด ด้วยสารไซแอนทรานิลิโพรล 24% เอฟเอส + ไทอะมีทอกแซม 24% เอฟเอส (กลุ่ม 28 + กลุ่ม 4) ข้าวโพดฝักสด 8 มิลลิลิตร ต่อเมล็ดพันธุ์ 1 กก. แล้วพ่นสารทางใบต่อไป เมื่อพบหนอนหรือการระบาดในระยะถัดมา

3. หนอนขนาดเล็กที่เพิ่งฟักจากไข่ พ่นด้วยสารชีวภัณฑ์ ได้แก่ เชื้อบีทีสายพันธุ์ โยธา-ไว หรือ สายพันธุ์คอร์สตาร์ที อัตรา 80 กรัม/น้ำ 20 ลิตร พ่นทุก 4-7 วัน

4. พ่นสารกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งตามคำแนะนำ

- ❖ สไปนีโทแรม 12% เอสซี อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร (กลุ่ม 5)
- ❖ สไปนีโทแรม 25% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร (กลุ่ม 5)
- ❖ อีมาเมกตินเบนโซเอท 1.92% อีซี อัตรา 20 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร (กลุ่ม 6)
- ❖ อีมาเมกตินเบนโซเอท 5% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร (กลุ่ม 6)
- ❖ คลอร์ฟิเนาเพอร์ 10% เอสซี อัตรา 30 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร (กลุ่ม 13)
- ❖ อินดอกซาคาร์บ 15% เอสซี อัตรา 30 มิลลิลิตร ต่อน้ำ 20 ลิตร (กลุ่ม 22)
- ❖ เมทอกซีฟิโตนีล + สารสไปนีโทแรม 30% + 6% เอสซี อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร (กลุ่ม 18+5)
- ❖ คลอแธนทรานิลิโพรล 5.17% เอสซี อัตรา 30 มล./น้ำ 20 ลิตร (กลุ่ม 28)
- ❖ ฟลูเบนไดอะไมด์ 20% ดับเบิ้ลยูจี อัตรา 10 กรัม ต่อน้ำ 20 ลิตร (กลุ่ม 28)

8

คู่มือการปฏิบัติอย่างทองโมเดลการผลิตข้าวโพดฝักสดรายได้สูง

เทคโนโลยีของเกษตรกร

- ✓ หวานปุ๋ยคอก (ปี้หมูปดละเอียด) อัตรา 25 กก./ไร่ ในขั้นตอนการเตรียมดิน โดยใส่พร้อมในระหว่างการไถเตรียมดิน
- ✓ พ่นน้ำหมักชีวภาพจากผลไม้ในอัตรา 20 ซีซี/น้ำ 20 ลิตร เพื่อบำรุงต้น โดยพ่นสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เริ่มพ่นเมื่อข้าวโพดอายุ 18 วัน

สูตรน้ำหมักชีวภาพจากผลไม้

1. ผลไม้สุก 40 กก.
 2. กากน้ำตาล 10 กก.
 3. สารเร่งซูเปอร์ฟอสฟอรัส 2 จำนวน 1 ซอง
- หมายเหตุ : หมักทิ้งไว้ 7-10 วัน
(หมั่นกวนให้เป็นเนื้อเดียวกันทุกวัน)

คุณสมบัติของน้ำหมักชีวภาพ

มีฮอร์โมนออกซิเจน จิบเบอเรลลิน ไซโตไคนิน และกรดอินทรีย์ เช่น กรดแลคติก กรดอะซิติก กรดอะมิโนและกรดฮิวมิก ช่วยส่งเสริมการเจริญเติบโตและเพิ่มผลผลิต

(ที่มา: กรมพัฒนาที่ดิน)

ผลผลิต ต้นทุน รายได้ รายได้สุทธิ (บาท/ไร่/ปี)

รายการ/ปี	2563	2564	2565	เฉลี่ย 3 ปี	2566
ผลผลิต (กก.)	8,970	9,240	9,530	9,247	9,790
ราคา (บาท)	15	15	15	15	15
ต้นทุน (บาท)	15,800	22,800	41,175	26,592	36,033
รายได้ (บาท)	134,550	138,600	142,950	138,700	146,850
รายได้สุทธิ (บาท)	108,930	115,800	101,775	108,835	110,818

หมายเหตุ: ข้อมูลทุกรายการคำนวณจากการปลูกข้าวโพดรอบ 5 รอบ/ปี

การตลาด

เก็บผลผลิตข้าวโพดฝักสดจำหน่ายพ่อค้าขายข้าวโพดต้มในพื้นที่จังหวัดอ่างทอง และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

10

คู่มือการปฏิบัติอ่างทองโมเดลการผลิตข้าวโพดฝักสดรายได้สูง

การยอมรับและความพึงพอใจ เทคโนโลยีของกรมวิชาการเกษตร

เกษตรกรแปลงต้นแบบการผลิตข้าวโพดฝักสดมีความพึงพอใจต่อเทคโนโลยีการใช้ปุ๋ยชีวภาพพีวีพีอาร์-วัน การใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดินและคำแนะนำการป้องกันและกำจัดหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุดในระดับมากที่สุด เนื่องจากสามารถลดต้นทุนการผลิต อีกทั้งยังเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าวโพดฝักสดให้มีคุณภาพเป็นที่ต้องการของตลาดมากขึ้น

แนะนำ

แหล่งน้ำ ควรปลูกในพื้นที่ชลประทาน หรือมีแหล่งน้ำเสริมเมื่อเกิดสภาวะฝนทิ้งช่วง หรือสภาวะแล้ง

พื้นที่ สามารถปลูกได้ในพื้นที่ทั่วไป ที่น้ำไม่ท่วมขัง มีการระบายน้ำดี

การตลาด ต้องมีตลาดในพื้นที่รองรับผลผลิต และวางแผนการผลิตร่วมกับผู้รับซื้อ เพื่อการจำหน่ายผลผลิตได้ตลอดทั้งปี

ต้นทุน หากผู้สนใจผลิตตามอ่างทองโมเดลต้องมีต้นทุน 8,200 บาท/ไร่

คู่มือการปฏิบัติอ่างทองโมเดลการผลิตข้าวโพดฝักสดรายได้สูง

คณะผู้จัดทำ

1. นางสาววิชรา	สุวรรณอาศน์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
2. นางสาววาริรัตน์	สมประทุม	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
3. นายวรากรณ์	เรือนแก้ว	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
4. นายอุกฤษ	ดวงแก้ว	นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ
5. นางเอื้อมพร	อุ้นแก้ว	นักวิชาการเกษตร
6. นางสาวสุนิศา	ตุระกิจ	นักวิชาการเกษตร
7. นางวิชชา	เรืองกิตติบริบูรณ์	นักวิชาการเกษตร
8. นางสาวเครือวัลย์	บุญเงิน	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ
9. นางอารดา	มาศรี	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5

คณะทำงานติดตามและคัดเลือกแปลงต้นแบบโครงการ 76 จังหวัด 76 โมเดล
การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง สวพ.5

1. นางอารดา มาศรี	ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5
2. นายดาวรุ่ง คงเทียน	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรอุทัยธานี
3. นายเกรียงศักดิ์ ชชาติปรีดี	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรปทุมธานี
4. นาวรัชก กอววิชัย	รักษาการผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรกาญจนบุรี
5. นายอุดมศักดิ์ ดอนมีสุข	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรราชบุรี
6. นางเพ็ญลักษณ์ ชูดี	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครปฐม
7. นายณนพพร ศิริพานิช	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรเพชรบุรี
8. นายนิพนธ์ กายนวรรณ	ผู้อำนวยการศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์
9. นาวอรัญญา กู่วิไล	ผู้อำนวยการกลุ่มถ่ายทอดเทคโนโลยี
10. นางสาวเครือวัลย์ บุญเงิน	ผู้อำนวยการกลุ่มวิชาการ
11. นางสาววาริรัตน์ สมประทุม	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
12. นายปียันท์ พวงจันทร์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
13. นางสาววิชรา สุวรรณอาศน์	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ
14. นางสาวฉัตรมณี สิวษ์สุวรรณ	นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

สนับสนุนงบประมาณ โดย กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม (ววน.)

ติดต่อสอบถาม

สำนักวิจัยและพัฒนาการเกษตรเขตที่ 5
เลขที่ 552 หมู่ 4 ตำบลบางหลวง อำเภอสรรพยา
จังหวัดชัยนาท 17150
โทรศัพท์ : 056-405-070 โทรสาร 056-405-071
E-mail : res.oard5@gmail.com
เว็บไซต์ : https://www.doa.go.th_oard5